

Algemene Beschouwingen
Begroting Gemeente Uden
2017

Inleiding

Voorzitter,

Bij het presenteren van de begroting horen algemene beschouwingen. Het is daarbij gebruikelijk dat de verschillende partijen met elkaar in discussie gaan over de door het College voor het komend begrotingsjaar gepresenteerde plannen. Het CDA heeft de begroting met belangstelling gelezen. Maar zijn we er ook door geïnspireerd geraakt? Geeft uw begroting een gedurfde en uitdagende kijk op de toekomst? Kijkt het College van Uden verder dan de spreekwoordelijke neus lang is of passen ze eigenlijk vooral nog op de winkel? Het CDA gaat bij deze Algemene Beschouwingen niet in op de details. We kiezen ervoor om ten aanzien van een aantal voor Uden belangrijke speerpunten onze visie weer te geven.

In een tijd waarin het economisch wellicht beter gaat en het College meer te besteden heeft zien we dat er, ook in Uden, zorgen zijn over de toekomst. Mensen begrijpen elkaar niet meer, raken het vertrouwen in elkaar en vooral de overheid kwijt en zijn het beu dat alles wordt vertaald in geld en regels. Juist daarom moeten we juist nu en vooral samen met de inwoners van Uden plannen maken. En proberen de inwoners van Uden het vertrouwen in de toekomst, als is het maar een klein beetje, terug te geven

Dit College staat stil, het CDA wil verder...

2

Bestuurlijke vernieuwing

Vanaf 1 januari 2017 worden er nieuwe accenten gelegd in de werkwijze van de gemeenteraad en de invulling van het raadslidmaatschap. Ook landelijk wordt hierover de discussie gevoerd. Het doel is de inwoners te betrekken bij het beleid van de gemeente en hen een actievere rol te geven in de besluitvorming. Het CDA is een groot voorstander van deze betrokkenheid.

Uden heeft laten zien hierin het voortouw te willen nemen. Al in 2011 hebben College en Raad aan de inwoners van Uden gevraagd om na te denken over de toekomst van Uden. Daar is UdenaardeToekomst uit ontstaan. De gemeenteraad is vervolgens aan de slag gegaan met de bevindingen. Er is sindsdien veel gebeurd in de doe-democratie en vele kleine en grote burgerinitiatieven zijn sindsdien tot stand gekomen. Steeds vaker wordt inwoners in de beginfase van de besluitvorming gevraagd mee te denken. We zien dit ook terug in de manier waarop het ambtelijk apparaat de inwoners van Uden steeds vaker betreft bij vraagstukken. Niet in een klankbordgroep achteraf, maar aan het begin van de besluitvorming. De ervaringen die we de laatste jaren met deze bestuurlijke vernieuwing hebben opgedaan moeten zo veel mogelijk direct toegepast worden op de bestuurlijke samenwerking, onze economie, infrastructuur en welzijn. We creëren draagvlak, mensen voelen zich medeverantwoordelijk en gaan serieus met de vraagstelling om.

In 2011 werd 2020 als stip op de horizon gezet. Die toekomst is wel erg dichtbij gekomen. Na jaren van economische crisis is het weer tijd om vooruit te kijken. Tijd om de bakens te verzetten en met inwoners en maatschappelijk middenveld opnieuw na te denken over de toekomst van Uden. Aan de slag met een inhoudelijke agenda die niet uitsluitend door de gemeentelijke overheid is opgesteld. Het CDA vindt het noodzakelijk om verder te kijken 'dan de neus lang is'. We roepen het College dan ook op om opnieuw, in nauw overleg met onze inwoners én in samenspraak met het bestuur en de inwoners van de gemeente Landerd een lange termijn visie te ontwikkelen.

In het kader van de bestuurlijke vernieuwing ziet het CDA ook een noodzaak om invloed uit te kunnen blijven oefenen op regionale Gemeenschappelijke Regelingen. Er komen meer en meer Gemeenschappelijke Regelingen die steeds vaker ook de Udense burger raken. Het is belangrijk dat de gemeenteraad van Uden hierop haar invloed verder vergroot om de Udense belangen goed te kunnen behartigen. Het CDA neemt hierin het voortouw door met een raads werkgroep dit thema op te pakken.

Vraag aan het College van B&W:

Is het College bereid om in het voorjaar van 2017 te starten met de ontwikkeling van een Visiedocument 2030 en zo ja, op welke wijze zult u de inwoners van zowel de gemeentes Uden als Landerd daarbij betrekken?

3

Herindeling

Al enkele jaren wordt er gesproken over opschaling en bestuurskracht van gemeenten. Het CDA is een groot voorstander van herindeling en heeft er ook al jaren naar gevraagd. We staan voor veel uitdagingen die ons inziens alleen door een hechte samenwerking kunnen worden aangegaan. We herhalen: "onze economische toekomst wordt niet door Uden bepaald, maar door regio's en steden die met elkaar samenwerken. Om in de toekomst te groeien en welvaart veilig te stellen dienen we vooruit te lopen op maatschappelijke- en economische ontwikkelingen".

Gelukkig is nu eindelijk door de Colleges van Landerd en Uden uitgesproken om er vaart achter te zetten. Uiterlijk februari 2017 moet er een plan van aanpak liggen voor de gemeenteraad.

In een interactief proces met colleges, gemeenteraden, inwoners, bedrijfsleven en maatschappelijk middenveld worden de eerste verkenningen opgestart en een visie uitgewerkt. Het CDA hecht er veel waarde aan, dat vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 een duidelijke uitspraak wordt gedaan over herindeling. De hiervoor genoemde burgerparticipatie zien we daarbij als een absolute voorwaarde.

Het CDA realiseert zich heel goed, dat een herindeling ook gevoeligheden met zich meebrengt. De zorg die bewoners voelen over een herindeling geeft ook een grote betrokkenheid weer. We moeten echter waakzaam zijn voor al te chauvinistische argumenten, wantrouwen en kille cijfers. De gemeente is een bestuurlijk apparaat, niet meer dan dat. Het werkelijke hart van de kernen zit in de mensen die er wonen en werken. Hun historie, cultuur, verenigingsleven. Dat verandert niet.

Eén Maashorstgemeente: niet kijken naar wat ons scheidt, maar kijken naar wat ons bindt!

Vraag aan het College van B&W:

Op welke concrete wijze en op welke termijn gaat het College de inwoners van Uden betrekken bij de ontwikkeling van de herindelingsplannen?

Bereikbaarheid en economie

De regio waarin wij wonen en vaak ook werken wordt ook wel de motor van de Nederlandse economie genoemd. En terecht. De innovatieve regio rondom Eindhoven is van groot belang. Als woon-werk gemeente nemen wij een bijzonder belangrijke positie in tussen grotere bestuurlijke eenheden en economische (infrastructurele) knooppunten in deze regio. Een van de belangrijkste speerpunten daarbij is de ontsluiting van Uden. Uden moet veilig bereikbaar zijn en blijven. Met de aantrekkende economie en toenemende mobiliteit zal de verkeersintensiteit toenemen. De Lipstadsingel is overbelast en de verlenging van de A77 tot aan de A50 is, mede door de uitkomst van het rapport 'Smart forward, slimme oostwest-verbinding Noordoost-Brabant', misschien zelfs verder weg dan ooit. Uden kan zich geen afwachtende houding meer permitteren. Om de economische en leefbare toekomst van Uden te waarborgen heeft de opwaardering van de N264 samen met de realisatie van de Oostelijke Randweg hoogste prioriteit.

4

De grote stad trekt als een magneet jongeren aan. Meer jongeren volgen hoger onderwijs en trekken daarvoor naar de grote steden, waar ze hun studie- en werkcarrière beginnen. Meer dan vroeger blijven deze nieuwkomers ook in de stad wonen. Ook als ze een gezin gaan stichten. Daarom zal Uden ook voor onze jongeren een economisch en aantrekkelijke woonplaats moeten blijven met snelle verbindingen in een innovatieve regio. Nu het HOV traject geen hoogwaardige en snelle verbinding blijkt te zijn moeten we nu na gaan denken over andere mogelijkheden.

Het CDA vindt dat de gemeente een goed gesprekspartner en pleitbezorger moet zijn voor de ondernemers in het centrum van Uden. Vooruitzien betekent ook investeren in het kloppend hart van onze gemeente. De ontwikkelingen in de detailhandel gaan razendsnel. We kunnen en mogen ons niet laten inhalen door de realiteit. Dit betekent dat er geïnvesteerd moet worden. Niet alleen in stenen en 'asfalt' maar ook in kwaliteit van het straatbeeld én dienstverlening. Een

toekomstbestendige mix van horeca en retail. De gemeente zou daarbij ook moeten investeren in het faciliteren van de ondernemers, waardoor zij zich verder kunnen ontwikkelen tot (g)local hero's. Het aanbod bepaalt in hoge mate de aantrekkingskracht. We roepen het College dan ook op om de één van de vier G's van Uden, de gastvrijheid, tot speerpunt te maken van het toekomstig beleid. Een discussie die louter gaat over 'poppetjes' en subsidiestromen draagt hier niet aan bij.

Vraag aan het College van B&W:

Wat gaat het College er aan doen om het centrum en haar bedrijvigheid in woord en daad te ondersteunen teneinde de marktpositie van het centrum te bestendigen en te versterken?

Ouderen in Uden

In een tijd waarin mensen ouder worden en langer zelfstandig wonen is eenzaamheid een groter wordend probleem. Onze verzorgingsstaat kraakt in haar voegen. Daar waar het gaat om ondersteuning en mantelzorg wordt steeds meer verwacht van familie en burens. Dit legt een grote druk op de omgeving en kan zelfs zorgen voor een druk op de ontwikkeling van jongeren die in die situatie terecht komen. Het CDA Uden heeft er daarom voor gezorgd dat Udense jongeren onder 18 jaar niet verplicht kunnen worden om voor hun zieke ouder of familielid te zorgen. Daardoor hebben zij een grotere kans om hun opleiding af te maken.

5

Het effect van de vergrijzing zal in de komende decennia, als de babyboomgeneratie op leeftijd komt, aanzienlijk toenemen. De steeds groter wordende groep ouderen moeten we echter niet zien als bedreiging, maar juist als kans. Het CDA Uden spreekt daarom liever niet meer van 'vergrijzing', maar van 'verzilvering'. Verzilvering van een schat aan ervaring, kennis en kunde van onze ouderen. Maar we moeten er dan ook wel alles aan willen doen om juist die ouderen echt in ons midden te houden. In onze gemeente mag het nooit zo zijn dat ouderen vereenzamen. De toegankelijkheid van openbare ruimtes en gebouwen, zoals vastgelegd in een VN Verdrag, is erg belangrijk en daar moet proactief mee aan de slag worden gegaan.

Het maatschappelijk middenveld is goed op ontwikkelingen vooruitgelopen; zo zijn er ook in onze regio zorgcollectieven gestart, welke zeer goed werken. Mensen voelen verantwoordelijkheid voor elkaar en kunnen op deze manier elkaar de helpende hand toesteken. Het CDA Uden zou graag zien dat eventuele initiatieven op dit terrein gefaciliteerd worden. Want als mensen langer thuis wonen zal ook de zorg aan huis toenemen. Met behulp van moderne technieken kan zorg en controle ook op afstand geregeld worden.

Het CDA vindt vrijwilligerswerk en mantelzorg heel belangrijk. Deze belangeloze inzet is van onschatbare waarde voor onze samenleving. Het gezamenlijk oplossen van

gezamenlijke problemen is de kern van democratie. Dit is weer een stap verder naar de zorgzame samenleving waar het CDA naar streeft.

Vraag aan het College van B&W:

Wat gaat het College er concreet aan doen om goed voorbereid te zijn op de uitdagingen die het groeiend aantal ouderen in Uden met zich meebrengen?

Tot slot...

Onze gemeente is een mooie gemeente waar het voor een groot deel van onze inwoners en bedrijven plezierig is om te wonen en te werken. Het CDA blijft zich inzetten om te zorgen dat dit zo blijft. Uden is het waard dat wij ook het komende jaar weer met veel ambitie werken aan zorg voor elkaar en kansen voor iedereen.

Uden, november 2016